

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

139. An in Ecclesia polluta siquis celebret, remaneat consecrata? Et quid,
si Sacerdos celebret mala fide? Et notatur Sacerdotem celebrantem in
Ecclesia polluta ante reconciliationem non esse ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76442](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76442)

3. Vnde ex his aliqui approbant opinionem Patris Reginaldi in Praxi tom 2. lib. 29. c. 9. sect. 5. n. 18. ubi docet Ecclesiam non violari, si quis vino consecranda immiscuisset aliquid veneni, ut illius supitione Sacerdos moreretur, qui eo sumpto domum rediens mortuus est, quia in hoc casu non adest effusio sanguinis, & homicidium non potest simpliciter dici fuisse in Ecclesia commissum. Ergo, &c.

RESOL. CXXXVII.

An Ecclesia non consecratur polluta per quamcumque delicti notitiam, nisi hoc fuerit per sententiam iudicis declaratum? Ex part. 6. tract. 6. & Misc. 1. Ref. 27.

Sup. hoc in
sta in Ref.
140. §. Quo-
ad secundū,
& seq.

§. 1. **N**egatiuam sententiam docet Suarez tom. 3. in 3. part. disp. 81. sect. 4. cap. 3. dub. 2. & Fagundez par. 1. lib. 3. c. 14. n. 34. qui tamen etiam cum Suarez affirmatiuam sententiam probabilem putat, sic enim asserit. Aliqui satis probabiliter asserunt non sufficere quamcumque notitiam delicti, nec Ecclesiam censendam esse pollutam, donec Iudicis sententia declaratum sit Ecclesiam illam esse pollutam. Ratio est, quia illa poena pollutionis Ecclesiae est veluti quaedam censura; & instar censuræ requirit sententiam Iudicis: nullus enim excommunicatus vitari debet, donec per sententiam Iudicis declaretur, ac denuncietur censuram incurrisse. Quod verò huiusmodi poena sit instar censuræ, seu poenæ interdicti ingressus Ecclesiae: proinde instar poenæ censuræ, docet Paludanus in 4. dist. 18. quaest. 8. art. 4. Syluester verb. consecratio, quaest. 9. in fine, & verb. interdictum. 4. quaest. 3. Huc vsque Fagundez & Sayrus etiam lib. 5. de censuris, cap. 16. num. 1. ait pollutionem, siue violationem Ecclesiae esse similem interdicto locali, & Auila de censuris part. 5. disp. 6. dub. 6. concl. 3. in fin. asserit ad interdictum locale reduci quodammodo Ecclesiae violationem: sed post Concilium Constantiense nemo tenetur interdictum seruare, donec per Iudicis sententiam interdicti censura publicè denunciata fuerit. Ergo, &c.

RESOL. CXXXVIII.

An Ecclesia, qua stetit in campo per longum tempus absque tecto, & ianua, & plena multis spurciis, sic denuo ab Episcopo solemniter reconcilianda? Et explanatur: quod Ecclesis semel consecratis, non debet iterum consecratio adhiberi, nisi ab igne exusta, aut sanguinis effusione, aut cuiusquam seminis pollutione polluta fuerint? Ex part. 8. tract. 7. & Misc. Ref. 93.

§. 1. **A**D hoc dubium ita respondet Stephanus Baunius in Theolog. moral. part. 1. tract. 6. quaest. 18. An Ecclesia reconciliatione solemnī, & Episcopali indigeat, quæ ab hæreticis possessa, tam Ministrorum mendacijs, concionibus, ac inuertijs in Ecclesiam, quam sacrilega eorum, infamique cœna, ac sepultura mortuorum infecta fuit? Idemque dicendum, si Ecclesia diu absque tecto, & ianuis plena foret stramine, aliisque spurcijs, animalibus, & naturali hominum vsui, quasi diuersorij locus patuerit. Opinio est Durandi loco citato, malum non esse eam in tali casu solemniter ab Episcopo reconciliari, cui ne subscribam, facit Canon Concil. Nicani, rellatus à Gratian. de consecrat. dist. 1. his verbis: Ecclesis semel consecratis Deo, non debet iterum consecratio adhiberi, nisi aut ab igne exusta, aut sanguinis effusione, aut cuiuscumque semine pollu-

ta fuerint. Quare si eorum nihil sit factum, nihil contra templorum reuerentiam ab hæreticis admilsum, satis erit, si Episcopus, his eiectis, Altaria visiter, & an sint integra, fracta, vel polluta, tam oculis ipse suis, quam aliorum diligentia lustret, iustrata reconciliet, asperione aque benedictæ, benedictione simplici, aut reconciliati per Sacerdotem sua autoritate; ac nomine curet. Ita Baunius.

RESOL. CXXXIX.

An in Ecclesia polluta signis celebret, remaneat consecrata?

Et quid, si Sacerdos, celebret mala fide?

Et notatur Sacerdotem celebrantem in Ecclesia polluta ante reconciliationem non esse irregularem, nec incur-rere suspensionem ab ingressu Ecclesiae? Ex part. 6. tract. 6. & Misc. 1. Ref. 28.

§. 1. **N**egatiuam sententiam ita mordicus tenet Pater Ioannes de Lugo in 3. part. tom. 2. de Sacram. Eucharist. disp. 20. sect. 4. n. 91. ut nominatim contra me contrariam sententiã existimet falsam, credo nixus auctoritate Sayri de censuris lib. 5. c. 16. n. 11.

2. Sed nimis rigide amicus vir se gessit in censura huius opinionis: quæ non solum non est falsa, sed probabilissima, & tuta in praxi: & ideo contra Lugum oppono ex eadem Societate præter Auilam, Emmanulem Sã ver. Ecclesia num. 19. Henriquez lib. 9. cap. 27. num. 5. in Gloss. littera L. & num. 6. in Gloss. littera I. & P. & nouissimè Patrem Perficum de offic. Sacerd. lib. 1. dub. 6. num. 61. ubi postquam posuisset circa præsentem questionem primam sententiam negatiuam, & secundam affirmatiuam: sic ipse postea asserit. Pro solutione præsentis dubij: Dico secundam sententiam esse valde probabilem, & in praxi tutam: propter Doctorum auctoritatem, tum etiam quia præsentia corporis Christi, dum in Ecclesia Missa celebratur, reputanda est pro sufficienti reconciliatione. Ita ille. Cui etiam adde præter alios à me alibi citatos Antonium Naldum in summa verb. Ecclesia num. 24. & Thomam Zerola in Praxi Episcop. part. 1. verb. pollutio Ecclesie not. 5. An verò hæc opinio procedat, si Sacerdos celebret in Ecclesia mala fide; negat omnino Layman. lib. 5. tract. 5. cap. 5. num. 13. Sed affirmat Emmanuel Sã correctus ubi supra verb. Ecclesia num. 19. & alij.

3. Notandum est etiam hic obiter Sacerdotem celebrantem in Ecclesia polluta ante reconciliationem, non esse irregularem, ut perperam voluit Hostiensis in cap. finali de consecrat. Eccles. & hoc expressè determinatur in cap. is qui, de sent. excommunicat. in 6. Imò ego puto neque incurrere suspensionem ab ingressu Ecclesiae, per consequens nec mediata, nec immediata sit irregularis, etiam si celebret in eodem loco. Ita Paludanus in 4. dist. 18. quaest. 8. art. 3. conclus. 5. Emmanuel Sã ver. Ecclesia num. 21. Henriquez lib. 9. cap. 27. num. 7. in Gloss. littera M. Suarez tom. 3. disp. 81. sect. 4. §. penult. Layman. lib. 5. tract. 5. cap. 5. asserit. 21. Auila de censur. part. 5. disp. 7. dub. 3. conclus. 3. Fagundez part. 5. lib. 3. cap. 14. num. 5. & alij Et ratio est, quia cap. Episcoporum, de privileg. in 6. solum loquitur de eo, qui celebrat, vel celebrare facit in locis interdictis: ergo non debet extendi ad celebrantem in Ecclesia polluta, nam locus pollutus, seu violatio propriè non est interdictus. Vnde non est audiendus Naldus verb. Ecclesia num. 15. Nauarius in Manual. cap. 25. num. 94. Syluester verb. consecratio 2. quaest. 9. Graffius tom. 1. consiliorum lib. 3. cons. 2. num. 21. de consecrat. Ecclesie & alij sentientes celebrantem in Ecclesia

Sup. hoc in
Ref. seq. & in
tom. 2. n. 1.
Rel. 179. §. 2.
ad medium,
& in Ref.
174. cursum
ad medium,
& in Ref. 177.
§. vit. ad me-
dium, ver-
idem etiam.

Alibi in Re-
solutionibus
& §§. not.
præterita. Et
pro vltimo
contento in
hoc §. ex
consequen-
tis 'Resol. 1.
not. 1. huius
Ref. in eius
§. 2. ad me-
dium ver-
idem dictu-
dum & in
Ref. 4. dist.
annot. §. No-
ta, ante me-
diu, & ver-
At Bordo-
nus, in qu-
libet

De Immunit. Eccles. Resol. CXL. &c. 98

Ecclesia polluta esse iure ipso suspensum ab ingressu Ecclesiae; & si post talem suspensionem celebraret, vel actum sui Ordinis exerceat, fieri irregularem.

RESOL. CXL.

An in supra dictis casibus, si Sacerdos celebrat Missam in Ecclesia polluta, remaneat consecrata?
Et an requiratur sententia iudicis declarantis locum sacrum esse violatum?
Et cursum deducitur, quod si Sacerdos diceret Missam cum vestibus non benedictis, & in calice non consecrato, quod supradicta remaneat consecrata, & benedicta. Ex part. 11. tract. 2. & Misc. 2. Resol. 99.

§. 1. Quid ad primum negatiue nominatim contra me tenet Franciscus Lugo, de Sacra. l. 3. cap. 5. quasi. 12. num. 99. vbi sic ait; Sententiam affirmantem ego non auderem in praxi complecti, quia non reputo illam probabilem per locum intrinsecum. An vero per locum extrinsecum tot Auctores reddant illam tutam in praxi, iudicent alij. Ita ille adhaerens eius germano Cardinali Lugo à me alibi adducto.

2. Sed nouissimè præter alios à me adductos, affirmantem sententiam tanquam probabilem admittit Dicastillus de Sacrament. tom. 1. tract. 5. disputat. 4. dub. 7. num. 113. vbi sic asserit? Vtrum autem, si interim dum violatio Ecclesiae durat, bona fide quis in ea sacrificet, sufficit hoc vt non sit necessaria alia reconciliatio, aut consecratio: non omnes consentiunt. Impugnat Layman, quia nullo iure, aut ratione solum videtur; nam si celebratio Missae esset instar reconciliationis, idem dicendum esset, si Sacerdos mala fide in Ecclesia polluta celebraret; quod planè falsum est (inquit Layman.). Verùm Sacerdos id concedit, & non putat planè falsum; sed potius putat cum aliis, quorum nomina non refert satis magnam esse reconciliatiuem, seu benedictionem, ipsam celebrationem. Itaque cum Auila saltem probabilem sententiam puto. Vnde iuxta eam sequitur, quod si Episcopus dispenset, vt in violata Ecclesia celebraretur, etiam manebit reconciliata. Ita Dicastillus.

3. Vnde parum modestè præter morem suum hanc sententiam falsam appellauit Amicus in Curs. Theologiae disputat. 33. sect. 12. num. 345. contra quem adduco me citato Patrem Tamburinum de Sacrificio Missae lib. 1. cap. 1. §. 4. num. 5. asserentem hanc opinionem esse probabilem; & respondet ad argumenta quae contra me adducit Eminentissimus Cardinalis Lugo, & ex his tenet etiam mecum probabiliter, quod si Sacerdos diceret Missam cum vestimentis non benedictis, & in Calice non consecrato quod supradicta remaneat consecrata.

4. Quoad secundum, videlicet an post Concilium Constantiense requiratur ad violationem publicam sententia iudicis declarans locum Sacrum esse violatum? Affirmatiuam sententiam alibi probabilem existimaui, Sed nominatim contra me insurgit Franciscus Lugo vbi supra num. 92. quia violatio loci Sacri non est interdictum propriè, nec intelligitur nomine interdicti, vel Censurae; quod docuit etiam Suarez tom. 5. disputat. 37. sect. 1. num. 28. Quare decretum Concilij Constantiensis ad Ecclesiae pollutionem non extenditur. Et Cardinalis de Lugo testatur esse Romae praxi receptum, vt Ecclesiae reconciliantur etiam si violatio denunciata non fuerit. Ego verò reor, eandem esse praxim aliarum Diocesium. Vnde soluitur

fundamentum contrarium, & certè verba Concilij Constantiensis aliter refert Suarez eod. to. 5. disp. 9. sect. 2. ac retulerat tom. 3. disp. 81. sect. 4. Videatur vtroumbique. Haec Lugo.

5. Et hanc sententiam existimo probabiliorem, non tamen nego affirmatiuam suam non habere probabilitatem, & idem Martinus de San. Ioseph in Mor. Confessor. tom. 1. lib. 1. tractat. 15. de Euchar. cum. 7. sic asseruit; Tingo por muy probable sententia la que dize, que en estos casos no basta, para que queda la Iglesia polluta, que sean publicos, sino que se requiere de mas desto; que por sententia de juez se declare, que por los tales delictos esta la Iglesia polluta; porque esta pena es como censura; y de la misma manera que en la censura ha de interuenir en ellas sententia de juez; como en el descomulgado, que no se ha de euitar; hasta que por sententia se sepa, que incurrio en la descomunión. Peña tr. 3. p. 4. quasi. 64. & satis probabile iudicant Suarez tom. 3. in 3. parti. disp. 81. sect. 4. Fagundez de Eccles. praecept. lib. 3. cap. 14. num. 34. y lo confituro; porque de similibus simile est iudicium; quando est eadem ratio, non possunt, & l. sequenti. ff. de legib. §. rectè instit. mandati. Ita Martinus. Sed licet hæc opinio, vt dixi speculatiuè loquendo probabilis sit, tamen praxi, quae est sequenda est in contrarium.

RESOL. CXLI.

Quomodo per effusionem humani sanguinis iniuriosam fuit violata quadam Ecclesia consecrata, quaesierunt an simplex Sacerdos de licentia Episcopi possit illam reconciliare?

Et explanatur, quod hæc est differentia inter Ecclesiam benedictam, & consecratam; nam Ecclesia, si sit benedicta tantum; potest reconciliari per simplicem Sacerdotem, & cum aqua benedicta communi, si verò sit consecrata, debet reconciliari per Episcopum proprium, vel per alium Episcopum de eius licentia, & cum aqua à se, vel per alium Episcopum benedicta cum vino, & cinere. Ex part. 2. tract. 15. & Misc. 1. Resol. 6.

§. 1. Respondi negatiuè; nam hæc est differentia inter Ecclesiam benedictam, & consecratam; nam Ecclesia, si sit benedicta, potest reconciliari per simplicem Sacerdotem, & cum aqua benedicta communi, si verò sit consecrata, debet reconciliari per Episcopum proprium, vel per alium Episcopum de eius licentia, & cum aqua à se, vel ab alio Episcopo benedicta cum vino, & cinere. Ita communiter Doctores. Auila de cens. part. 1. disp. 7. dub. 4. Filliuc. in suis questionibus moral. tom. 1. tract. 5. cap. 4. num. 118. Sayrus de censuris, lib. 5. cap. 16. n. 31. Graffius de censur. part. 1. lib. 2. cap. 48. num. 10. Henricquez lib. 9. cap. 27. n. 6. Nugnez in 3. p. tom. 1. q. 63. art. 3. dub. 2. Gasp. Hurt. de sacrif. Missae disp. 4. diff. 7. & alij. Probatur hæc opinio ex cap. aqua, de consecr. Eccles. vbi dicitur, quod consuetudo Ecclesiae Bracharensis, vbi solebant Episcopi committere Sacerdotibus, reconciliare Ecclesiam, potius sit dicenda corruptela.

2. Non reticeam tamen contrariam sententiam extrae apud Victoriam in summ. Sacram. quasi. 99. & apud Emanuelem Sacerdotem post correctionem Magistri Sacerri Palatij, verb. Eccles. num. 20. Et quod mirum est, nouissimè Franciscus Syluius in suis commentariis in 3. part. D. Thoma, q. 83. art. 3. docet etiam hanc sententiam, & testatur de praxi, ait enim: Quibusdam videtur, quod Ecclesia prius consecrata, sic debeat reconciliari per Episcopum, vt hic vices suas ne-